

Sigmund Freud

Veliko prispeval k sociologiji, Parsons pravi, da so Freud, Weber in Durkheim uveljavili isto komponento družbenega življenja - vrednote in norme, kar se pri Durkheimu kolektivne predstave, pri Webru vrednote, pri Freudu pa superego.

Najbolj pomembna Freudova ideja je njegova teorija o plasteh osebnosti.

Vsaka osebnost ima troplastno strukturo:

1. Najgloblja plast (id) je tista, ki jo tvorita dva instinkta.

a) Instinkt življenja ali spolni instinkt - eros.

b) Instinkt smrti in uničevanja - tanatos.

Energija, ki žene posameznika k zadovoljitvi teh nagonov je libido ali destrudo.

V začetku je govoril samo o prvem, šele po grozotah prve svetovne vojne je prišel do sklepa, da obstaja tudi drugi instinkt.

2. Druga plast je racionalna plast (ego), ki določa, kako se lahko instinktivna energija kanalizira. Navaja načine za realizacijo instinktivne energije.

3. Tretji element je super ego - nadjaz. Vsebuje moralo oz. vest, ki jo pridobimo s socializacijo. Gre za sprejemanje družbenih norm in vrednot.

Ti trije elementi so elementi osebnosti, vsa družbena dogajanja lahko zreduciramo na te tri elemente. Psihoanaliza odpira veliko možnost, da družbene dogodke zreduciramo na psihološko raven. To Freud izrecno zagovarja.

V sodobno sociologiji je mehanizem, ki ga Freud ugotavlja - zatiranje oz. represija.

Človek ima potrebe, instinkte, vendar jim družba onemogoča, da bi jih uveljavljal.

Človek mora to zatreti ali pa preoblikovati o nekaj drugega. Temu preoblikovanju pravijo sublimacija (primer: Angleži naj bi gradili močno mornarico, ker jim je simbolizirala varnost matere - sublimirali so svojo primarno energijo, v nekaj kar je družbeno koristno). Psihoanaliza nam razlaga, da se za vsakim dogodkom skrivajo določene potrebe, ki so preoblikovane, transformirane v nekaj drugega. Psihoanaliza je prozna, ker to globinsko analizo psihe Freud uveljavlja s pojmom ambivalentnosti. Vredno obstajata dve možnosti: človek bi hkrati hotel eno in drugo, je pod vplivom dveh dejavnikov. Išče razlago v tej ambivalentnosti. Vedno obstajata dve možnosti: človek bi hkrati hotel eno in drugo, je pod vplivom dveh dejavnikov. Išče razlago v tej ambivalentnosti.

Civilizacija (mislil je na materialne konstrukte in družbeno organizacija) je proces v službi erpsa, katerega namen je povezati vse posameznike, družine, ljudstva, narode v eno edinost. Vse na določen način izhaja iz Erosa.

Freud proti koncu življenja:

Vse bolj jasno sem zaznaval, da so dogodki v človeški zgodovini, interakcije med človeškim značajem, kulturnim razvojem... samo refleksi/odsev dinamičnih spopadov med egom, idom in superegom, ki jih psihoanaliza proučuje pri posamezniku - isti dogodki ponovljeni na širnem prizorišču.

Psychoanalytic Theory, p. 36

Civilizacija je proces v službi Erosa, katerega namen je povezati posameznike, družine, rase ljudstva in narode, v eno veliko edinost... Te skupine ljudi so libidinozno navezane druga na drugo. Sama nuja, koristi od skupnega dela, jih ne bi povezovali. Toda

človekov naravni agresivni instinkt, sovraštvo do vseh drugih in vseh do vsakogar, se zoperstavlja programu civilizacije. Agresivni instinkt izhaja iz nagona smrti, ki smo ga našli skupaj z Erosom, oba (nagon smrti in Eros) pa vladata v svetu. Civilizacija in njena nezadovoljstva (1930).